

TEXTE ADOPTATE

P8_TA(2016)0442

Limbajul semnelor și interpretii profesioniști ai limbajului semnelor

Rezoluția Parlamentului European din 23 noiembrie 2016 referitoare la limbajul semnelor și la interpretii profesioniști în limbajul semnelor (2016/2952(RSP))

Parlamentul European,

- având în vedere articolele 2, 5, 9, 10, 19 și 168 și articolul 216 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), precum și articolele 2 și 21 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE),
- având în vedere Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene,
- având în vedere Rezoluția sa din 17 iunie 1988 referitoare la limbajele semnelor pentru surzi¹ și Rezoluția sa din 18 noiembrie 1998 referitoare la limbajele semnelor²,
- având în vedere Convenția Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap (CRPD) și intrarea sa în vigoare în UE la 21 ianuarie 2011, în conformitate cu Decizia 2010/48/CE a Consiliului din 26 noiembrie 2009 privind încheierea de către Comunitatea Europeană a Convenției Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap³,
- având în vedere Rezoluția sa din 7 iulie 2016 referitoare la punerea în aplicare a Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap, îndeosebi a observațiilor finale ale Comitetului UNCRPD⁴,
- având în vedere comentariul general nr. 4 (2016) al Comitetului ONU pentru drepturile persoanelor cu handicap privind dreptul la o educație favorabilă incluziunii⁵,
- având în vedere Declarația universală a drepturilor omului, Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, precum și Pactul internațional cu privire la

¹ JO C 187, 18.7.1988, p. 236.

² JO C 379, 7.12.1998, p. 66.

³ JO L 23, 27.1.2010, p. 35.

⁴ Texte adoptate, P8_TA(2016)0318.

⁵ <http://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/CRPD/GC/RighttoEducation/CRPD-C-GC-4.doc>

drepturile civile și politice,

- având în vedere Directiva 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă („Directiva privind egalitatea de tratament”)¹,
- având în vedere Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale²,
- având în vedere Rezoluția sa din 12 aprilie 2016 privind Erasmus+ și alte instrumente de promovare a mobilității în cadrul învățământului profesional și tehnic – o abordare bazată pe învățarea pe tot parcursul vieții³,
- având în vedere documentul de politică al Forumului European de Tineret privind egalitatea și nediscriminarea⁴,
- având în vedere propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului din 2 decembrie 2015 de apropiere a actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre în ceea ce privește cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor (COM(2015)0615),
- având în vedere propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului din 3 decembrie 2012 privind accesibilitatea site-urilor web ale organismelor din sectorul public (COM(2012)0721),
- având în vedere Directiva 2010/64/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 octombrie 2010 privind dreptul la interpretare și traducere în cadrul procedurilor penale⁵,
- având în vedere obiectivele pedagogice și orientările privind evaluarea ale Forumul european al interpreților în limbajul semnelor (efsli) pentru egalitatea de oportunități de formare pentru interpreții în limbajul semnelor și servicii de calitate pentru cetățenii surzi în întreaga Uniune⁶,
- având în vedere orientările pentru interpreții în limbajul semnelor ale efsli/EUD pentru reuniunile la nivel internațional/european⁷,
- având în vedere orientările AIIC pentru interpreții de limbă vorbită care lucrează în echipe mixte⁸,
- având în vedere raportul efsli privind dreptul la serviciile de interpretare în limbajul

¹ JO L 303, 2.12.2000, p. 16.

² JO L 255, 30.9.2005, p. 22.

³ Texte adoptate, P8_TA(2016)0107.

⁴ http://www.youthforum.org/assets/2016/04/0099-16_Policy_Paper_Equality_Non-discrimination_FINAL2.pdf

⁵ JO L 280, 26.10.2010, p. 1.

⁶ <http://efsli.org/publications>

⁷ <http://efsli.org/efsliblu/wp-content/uploads/2012/09/SL-Interpreter-Guidelines.pdf>

⁸ <http://aiic.net/page/6701/guidelines-for-spoken-language-interpreters-working-in-mixed-teams/lang/1>

- semnelor pentru persoanele care lucrează sau studiază în străinătate¹,
- având în vedere articolul 123 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,
 - A. întrucât, în calitate de cetățeni cu drepturi depline, toate persoanele cu dizabilități, în special femeile și copiii, inclusiv persoanele surde și cu deficiențe de auz, printre care cele care utilizează limbajul semnelor și cele care nu îl utilizează, au drepturi egale și sunt îndrituite să beneficieze de demnitate inalienabilă, tratament egal, viață independentă, autonomie și participare deplină în societate;
 - B. întrucât TFUE impune Uniunii să combată discriminarea pe motiv de dizabilități în definirea și punerea în aplicare a politicilor și acțiunilor sale (articolul 10) și îi conferă puterea de a adopta acte legislative în vederea combaterii acestui tip de discriminare (articolul 19);
 - C. întrucât articolele 21 și 26 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene interzic explicit discriminarea pe criterii de dizabilitate și prevăd participarea egală a persoanelor cu dizabilități în societate;
 - D. întrucât există aproximativ 1 milion de utilizatori ai limbajului semnelor în UE² și 51 de milioane de cetățeni cu deficiențe de auz³, mulți dintre aceștia fiind, de asemenea, utilizatori ai limbajului semnelor;
 - E. întrucât limbajele naționale și regionale ale semnelor reprezintă limbaje naturale de sine stătătoare, cu propria lor gramatică și sintaxă, aidoma limbilor vorbite⁴;
 - F. întrucât politica UE privind multilingvismul promovează învățarea limbilor străine și întrucât unul dintre obiectivele acesteia este ca fiecare european să vorbească două limbi în plus față de limba lor maternă; întrucât învățarea și promovarea limbajelor semnelor naționale și regionale ar putea să susțină acest obiectiv;
 - G. întrucât accesibilitatea este o condiție prealabilă necesară pentru ca persoanele cu dizabilități să trăiască independent și să participe pe deplin și în condiții de egalitate la societate⁵;
 - H. întrucât accesibilitatea nu se limitează doar la accesibilitatea fizică a mediului, ci se extinde la accesibilitatea informațiilor și comunicațiilor, inclusiv sub forma furnizării de conținut în limbajul semnelor⁶;
 - I. întrucât interpreții profesioniști în limbajul semnelor au aceleași atribuții și îndeplinesc

¹ <http://efsl.org/efsliblu/wp-content/uploads/2012/09/R1101-The-right-to-sign-language-interpreting-services-when-working-or-studying-abroad.pdf>

² http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-511_ro.htm

³ Federația europeană a persoanelor cu deficiențe de auz (EFHOH):

http://www.efhoh.org/about_us

⁴ Brentari, D., ed. (2010) Sign Languages (Limbajele semnelor). Cambridge University Press.

Pfau, R., Steinbach M. & Bencie W., ed. (2012) Sign Language: An International Handbook (Limbajul semnelor: un manual internațional). De Gruyter.

⁵ Comentariul general nr. 2, Comitetul CNUDPH, CRPD/C/GC/2.

⁶ Convenția Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap (CNUDPH), articolul 9.

aceleași misiuni ca și interpreții de limbă vorbită;

- J. întrucât situația interpreților în limbajul semnelor este eterogenă în rândul statelor membre, variind de la sprijinul familial informal la interpreți profesioniști cu educație universitară și pe deplin calificați;
- K. întrucât interpreții calificați și profesioniști în limbajul semnelor sunt rari în toate statele membre UE și întrucât raportul dintre utilizatorii limbajului semnelor și interpreții în limbajul semnelor variază între 8:1 și 2 500:1, raportul mediu fiind de 160:1¹;
- L. întrucât s-a introdus o petiție² prin care se solicită ca Parlamentul să permită introducerea de petiții în limbajele semnelor naționale și regionale ale UE;
- M. întrucât Declarația de la Bruxelles privind limbajele semnelor în Uniunea Europeană³ promovează o abordare nediscriminatorie privind utilizarea unui limbaj natural al semnelor, astfel cum se cere în Convenția Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap, care a fost ratificată de UE și de toate statele membre ale UE, cu excepția unuia;
- N. întrucât frecvența și calitatea subtitrării pe televiziunile publice și private diferă considerabil de la un stat membru la altul, variind de la mai puțin de 10 % la aproape 100 %, cu standarde de calitate care variază foarte mult⁴; întrucât în majoritatea statelor membre există puține date în ceea ce privește nivelul de interpretare în limbajul semnelor la televiziune;
- O. întrucât utilizatorii limbajului semnelor ar putea beneficia de dezvoltarea unor noi tehnologii în domeniul limbilor;
- P. întrucât, potrivit CNUDPH, refuzul unor amenajări corespunzătoare constituie discriminare și întrucât, în conformitate cu Directiva privind egalitatea de tratament, trebuie să se asigure amenajări corespunzătoare pentru a garanta respectarea principiului egalității de tratament;
- Q. întrucât în prezent persoanele surde, cele cu surdocecitate sau cu deficiențe de auz nu beneficiază de nicio posibilitate de comunicare directă cu deputații în Parlamentul European sau cu administratorii instituțiilor Uniunii Europene și, vice versa, cu persoane surde sau cu deficiențe de auz din cadrul instituțiilor UE;

Interpreții calificați și profesioniști în limbajul semnelor

1. subliniază necesitatea de interpreți calificați și profesioniști în limbajul semnelor, care poate fi acoperită doar dacă se adoptă următoarele măsuri:
 - (a) recunoașterea oficială a limbajelor naționale și regionale ale semnelor în statele

¹ WIT, M. de (2016, în curs de publicare). Sign Language Interpreting in Europe (Interpretarea prin limbajul semnelor în Europa), ediția 2016.

² Petiția nr. 1056-16.

³ Declarația de la Bruxelles (2010), Uniunea Europeană a Surzilor (EUD):
http://www.eud.eu/files/8514/5803/7674/brussels_declaration_FINAL.pdf

⁴ EFHOH (2015). State of subtitling access in EU (Stadiul accesului la subtitrare în UE). Disponibil la adresa:
http://media.wix.com/ugd/c2e099_0921564404524507bed2ff3648781a3c.pdf

membre și în instituțiile UE,

- (b) instruirea formală (la nivel universitar sau similar, echivalentul a trei ani de studii la zi, care corespunde cu formarea necesară a interpreților de limbă vorbită)¹,
 - (c) înregistrarea (acreditarea oficială și sistemul de control al calității, cum ar fi dezvoltarea profesională continuă),
 - (d) recunoașterea oficială a profesiei;
2. recunoaște că furnizarea de servicii de interpretare de înaltă calitate în limbajul semnelor:
- (a) depinde de o evaluare obiectivă a calității, care să implice toate părțile interesate,
 - (b) se bazează pe calificări profesionale,
 - (c) implică experți reprezentanți ai comunității persoanelor surde,
 - (d) depinde de existența unor resurse suficiente pentru a forma și angaja interpreți în limbajul semnelor;
3. recunoaște că interpretarea în limbajul semnelor constituie un serviciu profesional care necesită o remunerație corespunzătoare;

Distincția dintre accesibilitate și amenajări corespunzătoare²

- 4. apreciază că accesibilitatea este în beneficiul anumitor grupuri și se bazează pe un set de standarde care sunt puse în aplicare treptat;
- 5. este conștient de faptul că disproporționalitatea sau sarcinile excesive nu pot fi invocate pentru a justifica lipsa accesibilității;
- 6. recunoaște că amenajarea corespunzătoare se referă la o persoană și este complementară obligației de accesibilitate;
- 7. constată, de asemenea, că o persoană poate solicita măsuri de amenajare corespunzătoare chiar dacă obligația de accesibilitate a fost îndeplinită;
- 8. înțelege că disponibilitatea interpretării în limbajul semnelor poate constitui o măsură de accesibilitate sau o măsură de amenajare corespunzătoare, în funcție de situație;

Accesibilitatea

- 9. subliniază că persoanele surde, cele cu surdocecitate și cele cu deficiențe de auz trebuie să aibă acces la aceleași informații și aceleași comunicări ca și semenii lor sub forma interpretariatului în limbajul semnelor, a subtitrării, a serviciilor de transcriere a limbii vorbite și/sau a formelor alternative de comunicare, inclusiv la interpreți specializați în comunicarea orală;

¹ Efsli (2013), Learning Outcomes for Graduates of a Three Year Interpreting Training Programme (Obiectivele pedagogice pentru absolvenții unui program de formare de trei ani în domeniul interpretării).

² CRPD/C/GC/4, punctul 28

10. subliniază că serviciile publice și guvernamentale, inclusiv conținutul lor online, trebuie să fie accesibile prin intermediari în direct, cum ar fi interpreții în limbajul semnelor la fața locului, dar și prin servicii alternative pe internet și la distanță, atunci când este cazul;
11. își reiterează angajamentul de a face procesul politic cât mai accesibil, inclusiv prin punerea la dispoziție a unor interpreți profesioniști în limbajul semnelor; observă că aceasta include alegeri, consultări publice și alte evenimente, după caz;
12. subliniază rolul în creștere al tehnologiilor lingvistice în asigurarea accesului egal al tuturor la spațiul digital;
13. recunoaște importanța existenței unor standarde minime pentru a asigura accesibilitatea, în special având în vedere tehnologiile noi și emergente, cum ar fi furnizarea de interpretare în limbajul semnelor pe internet și de servicii de subtitrare;
14. ia act de faptul că, deși furnizarea de asistență medicală este o competență a statelor membre, aceasta ar trebui să răspundă nevoilor persoanelor surde, cu surdocecitate și cu deficiențe de auz, de exemplu prin furnizarea de interpreți profesioniști în limbajul semnelor și sensibilizarea și formarea personalului, acordând o atenție deosebită femeilor și copiilor;
15. recunoaște că accesul egal la justiție pentru persoanele surde, cu surdocecitate sau cu deficiențe de auz poate fi asigurat numai prin asigurarea de interpreți profesioniști în limbajul semnelor, calificați în mod corespunzător;
16. este conștient de importanța unor servicii de interpretare și de traducere exacte și precise, în special în instanță și alte contexte juridice; reiterează, prin urmare, importanța interpreților profesioniști, cu înaltă calificare și specializați în limbajul semnelor, în special în astfel de situații;
17. subliniază necesitatea de a consolida sprijinul și dispozițiile specifice, cum ar fi interpretarea în limbajul semnelor și informarea accesibilă în timp real bazată pe text în caz de dezastre, pentru persoanele cu dizabilități în situații de conflict armat, urgențe umanitare și dezastre naturale¹;

Ocuparea forței de muncă, educație și formare

18. ia act de faptul că trebuie să se adopte măsuri de amenajare corespunzătoare, care includ punerea la dispoziție de interpreți profesioniști în limbajul semnelor, pentru a asigura accesul egal la locuri de muncă, educație și formare;
19. subliniază că părinților trebuie să li se furnizeze o informare echilibrată și cuprinzătoare referitoare la limbajul semnelor și la ceea ce înseamnă surditatea, pentru a putea face o alegere în cunoștință de cauză, în interesul superior al copiilor lor;
20. subliniază că programele de intervenție timpurie sunt esențiale pentru dezvoltarea deprinderilor de viață ale copiilor, inclusiv a competențelor lor lingvistice; constată, de asemenea, că aceste programe ar trebui să includă, în mod ideal, modele de comportament pentru persoanele surde;

¹ Convenția Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap (CNUDPH), articolul 11.

21. subliniază că persoanele surde, cu surdocecitate și cu deficiențe de auz și părinții lor trebuie să beneficieze de posibilitatea de a învăța limbajul semnelor național sau regional din mediul lor de viață prin serviciile preșcolare și școlare¹;
22. subliniază că limbajul semnelor ar trebui inclus în programele de învățământ pentru a îmbunătăți gradul de sensibilizare cu privire la limbajul semnelor și a consolida folosirea acestuia;
23. subliniază că trebuie luate măsuri pentru recunoașterea și promovarea identității lingvistice a comunității persoanelor surde²;
24. invită statele membre să încurajeze învățarea limbajului semnelor în același mod ca limbile străine;
25. subliniază că interpreții calificați în limbajul semnelor și personalul didactic competent în limbajul semnelor și dotat cu competențele necesare pentru a colabora în medii educative incluzive și bilingve constituie un factor esențial în reușita școlară a copiilor și tinerilor adulți surzi, lucru care contribuie la rezultate educaționale mai bune și la rate mai scăzute ale șomajului pe termen lung;
26. subliniază lipsa generală de manuale în limbajul semnelor și de materiale didactice în formate și limbi accesibile
27. solicită ca principiul libertății de circulație să fie garantat în cazul persoanelor surde, cu surdocecitate sau cu dificultăți auditive în cadrul UE, inclusiv în contextul programului Erasmus + și al programelor de mobilitate conexe, asigurându-se că participanții nu fac obiectul unor cerințe disproporționate prin faptul că trebuie să își asigure singuri serviciile de interpretare;
28. salută proiectul-pilot privind „cardul european pentru dizabilitate”; regretă excluderea interpretării în limbajul semnelor din proiect, dat fiind că aceasta împiedică în mod semnificativ libertatea de circulație a lucrătorilor și studenților surzi, cu surdocecitate sau cu deficiențe de auz în cadrul UE;

Instituțiile Uniunii Europene

29. recunoaște că instituțiile UE trebuie să fie exemple de cele mai bune practici pentru personalul său, funcționarii aleși și stagiaari, precum și pentru cetățenii UE în ceea ce privește punerea la dispoziție a unor amenajări corespunzătoare și asigurarea accesibilității, care include furnizarea de interpretare în limbajul semnelor;
30. salută faptul că instituțiile Uniunii Europene asigură deja, în regim ad hoc, accesibilitatea evenimentelor publice și a reuniunilor comisiilor; consideră că subtitrarea și transcrierea limbii vorbite ar trebui considerate o măsură alternativă, dar și necesară și echitabilă pentru persoanele cu deficiențe de auz care nu utilizează limbajul semnelor; acest lucru este relevant și pentru angajații instituțiilor UE în contextul asigurării amenajărilor corespunzătoare în conformitate cu articolul 5 din Directiva 2000/78/CE de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește

¹ http://www.univie.ac.at/designbilingual/downloads/De-Sign_Bilingual_Findings.pdf

² Comentariul general nr. 4, Comitetul CNUDPH, CRPD/C/GC/4, disponibil la adresa: <http://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/CRPD/GC/RighttoEducation/CRPD-C-GC-4.doc>

încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă;

31. recunoaște că instituțiile UE dispun de un sistem pentru a asigura interpretarea în limbajul semnelor prin intermediul serviciilor lor de interpretariat în scopul asigurării accesibilității; îndeamnă instituțiile să utilizeze astfel de sisteme existente și atunci când asigură amenajări corespunzătoare pentru personal și/sau pentru funcționarii aleși, reducând la minimum în mod eficace sarcinile administrative ce revin persoanelor și instituțiilor;
32. îndeamnă insistent instituțiile să acorde în mod oficial interpreților în limbajul semnelor același statut ca și interpreților de limbă vorbită în ceea ce privește serviciile de interpretare pe care le oferă instituțiilor și/sau personalului acestora sau funcționarilor numiți, inclusiv accesul la asistență tehnică, materiale de pregătire și documente;
33. îndeamnă Eurostat să garanteze că instituțiilor UE li se furnizează statistici privind utilizatorii limbajelor semnelor surzi, cu surdocecitate sau cu dificultăți auditive, astfel încât ele să poată defini, pune în aplicare și analiza mai bine dizabilitatea lor și politicile lingvistice;
34. îndeamnă Unitatea de coordonare a serviciilor pentru vizitatori a Parlamentului European să răspundă nevoilor utilizatorilor surzi, cu surdocecitate sau cu dificultăți auditive, oferindu-le acces direct într-un limbaj al semnelor național sau regional și prin servicii de transcriere a limbii vorbite;
35. solicită instituțiilor să pună în aplicare pe deplin proiectul-pilot al UE INSIGN, care constituie o reacție la decizia Parlamentului European din 12 decembrie 2012 de a introduce un serviciu și o aplicație în timp real în limbajul semnelor și vizează îmbunătățirea comunicării dintre persoanele surde și cu deficiențe de auz și instituțiile UE¹;

o

o o

36. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.

¹ <http://www.eud.eu/projects/past-projects/insign-project/>